

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 8P/33/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6615208227
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Magdaléna Balážová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2016:6615208227.11

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec samosudkyňou JUDr. Magdalénou Balážovou vo veci starostlivosti o maloleté deti Q. K., K. XX.XX.XXXX U. V. K., K. XX.XX.XXXX, obe bytom u matky a obe zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, odborom sociálnych vecí a rodiny, deti rodičov S. K., K. XX.XX.XXXX, I. O. J., U. F. J.. W.B. XXXX/XX, štátnej občianky SR, zastúpenej JUDr. Soňou Petrusovou, advokátkou, AK so sídlom Lučenec, Ul. Adyho č. 34 a U. K., K. XX.XX.XXXX, I. O. S., Q.. O. XXX/X, v súčasnosti vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Košice - Šaca, štátneho občana SR, o návrhu starých rodičov 1/Y. K., K. XX.XX.XXXX, I. O. D., W. XXX/X, štátneho občana SR a 2/X. K., K. XX.XX.XXXX, I. O. D., W. XXX/X, štátnej občianky SR, obaja zastúpení Lexpert s.r.o., Advokátska kancelária so sídlom Horná 15, Banská Bystrica, IČO: 45 976 856, za ktorú koná JUDr. Roman Dula, advokát, konateľ, o úpravu styku a o zákaze styku s otcom takto

rozhodol:

u p r a v u j e starým rodičom Y. K., K. XX.XX.XXXX U. X. K., K. XX.XX.XXXX styk s maloletými deťmi Q. K., K. XX.XX.XXXX a V. K., K. XX.XX.XXXX každú prvú sobotu v kalendárnom mesiaci a každú tretiu nedeľu v kalendárnom mesiaci od 08,30 h do 11,30 h, kedy si starí rodičia prevezmú deti pred bytom matky a po ukončení styku deti matke pred jej bytom odovzdajú.

Matka je p o v i n n á deti na styk so starými rodičmi včas pripraviť.

Súd u r č u j e starým rodičom Y. K., X. K. a matke maloletých detí S. K. výchovné opatrenie - odborné poradenstvo, ktorému sa budú podrobovať na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec v trvaní šesť mesiacov.

Súd z a k a z u j e otcovi U. K., K. XX.XX.XXXX styk s maloletými deťmi Q. K., K. XX.XX.XXXX U. V. K., K. XX.XX.XXXX.

Starí rodičia Y. K. U. X. K. sú p o v i n n í zaplatiť spoločne a nerozdielne Slovenskej republike na účet Okresného súdu Lučenec číslo účtu SK34 8180 0000 0070 0016 0348 SWIFT kód: SPSRSKBAXXX variabilný symbol 6324783816 náhradu trov konania v sume 164,63 Eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Matka S. K. je p o v i n n á zaplatiť Slovenskej republike na účet Okresného súdu Lučenec číslo účtu SK34 8180 0000 0070 0016 0348 SWIFT kód: SPSRSKBAXXX variabilný symbol 6324783916 náhradu trov konania v sume 164,63 Eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Žiaden z účastníkov n e m á p r á v o na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Súd rozhodoval o úprave styku starých rodičov s maloletými deťmi Q., K. XX.XX.XXXX U. V., K. XX.XX.XXXX. Starí rodičia návrh na začatie konania doručili súdu v dobe, keď bol otec detí (ich syn) vo väzbe z dôvodu, že matka detí im postupne obmedzovala styk až napokon, na konci 5/2015 oznámila, že im styk umožní len na základe súdneho rozhodnutia. Starí rodičia majú s deťmi obojstranne silné citové väzby, krásny vzťah, ktorý chcú ďalej rozvíjať a preto sa domáhali úpravy styku.

Matka detí uviedla, že v dôsledku protiprávneho konania otca detí došlo k narušeniu vzťahov so starými rodičmi, ktorí jej robili výčitky a manželstvo s otcom detí bolo rozvedené. Nesúhlasila s tým, aby deti často navštevovali starých rodičov, prípadne u nich nocovali a navrhla, aby sa styk starých rodičov s deťmi uskutočňoval v jej prítomnosti.

Otec detí je vo výkone trestu odňatia slobody. Vo vyjadrení k návrhu sa pripojil k tvrdeniam svojich rodičov - navrhovateľov.

Kolízny opatrovník prešetril pomery v domácnosti matky (ešte na adrese B. B. XX), podal písomnú správu dňa 01.07.2015, prešetril pomery u starých rodičov a konštatoval, že majú vytvorené vhodné podmienky na úpravu styku.

Súd uznesením č.k. 8P/33/2015-79 dňa 15.07.2015, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 21.07.2015 nariadil predbežné opatrenie, ktorým určil starým rodičom právo stykať sa s maloletými deťmi každú sobotu v nepárnom týždni v čase od 16,00 h do 18,00 h, každú nedeľu v párnom týždni v čase od 16,00 h do 18,00 h v prítomnosti matky maloletých detí až do právoplatnosti rozsudku vo veci vedenej na Okresnom súde Lučenec pod sp.zn. 8P/33/215.

Súd vykonal dokazovanie prečítaním návrhu, písomných vyjadrení matky, otca, starých rodičov, výsluchom starých rodičov, rodičov, zo správy kolízneho opatrovníka, prečítaním znaleckého posudku č. 9/2016 znalkyne PhDr. Martiny Bečkovej, ale aj rozsudku Okresného súdu Lučenec č.k. 22T/240/2014-468 zo dňa 30.04.2016 a 8P/69/2014-37 zo dňa 19.01.2015, ktorý nadobudol právoplatnosť 20.02.2015 a zistil tento skutkový stav:

Navrhovatelia sú starými rodičmi detí z otcovej strany. Manželstvo rodičov maloletých detí trvalo od 04.12.2010 do 20.02.2015, kedy bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Lučenec č.k. 8P/69/2014-37 a rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 20.02.2015. Maloleté deti boli zverené do osobnej starostlivosti navrhovateľke, odporcovi súd určil zákonné výživné, na každé dieťa zvlášť, od právoplatnosti rozsudku a súd styk odporcu s maloletými deťmi neupravil.

V čase rozvodového konania súd zistil, že odporcovi bola dňa 16.12.2014 vznesená obžaloba podľa § 201 ods. 1 a 2 písm. a), b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b), d), g) a § 139 ods. 1 písm. a), c), d) Trestného zákona, ďalej tiež pre pokračujúci zločin výroby detskej pornografie podľa § 368 ods. 1, ods. 2 písm. a), b) Trestného zákona, s poukazom na § 138 písm. b), d), g) Trestného zákona a pre pokračujúci zločin rozširovania detskej pornografie podľa § 369 ods. 1 ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona z dôvodu, že osobu mladšiu ako 15 rokov, svoju dcéru, maloletú V. K., K. XX.XX.XXXX sexuálne zneužil, čím spáchal závažnejším spôsobom konania (po dlhší čas, násilím a využitím odkázanosti), na chránenej osobe (dieťať, blízkej osobe, odkázanej osobe), tiež využil a inak zneužil dieťa na výrobu detskej pornografie, podieľal sa na takejto výrobe a čím spáchal na dieťať mladšom ako 12 rokov závažnejším spôsobom konania (po dlhší čas, násilím a využitím odkázanosti), a sprístupnil a inak rozširoval detskú pornografiu a čím spáchal závažný čin spôsobom konania (po dlhší čas).

Rozsudkom Okresného súdu Lučenec č.k. 22T/240/2014-768 zo dňa 30.04.2015 bol otec maloletých detí uznaný za vinného z pokračujúceho zločinu sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1, 2 písm. a), b) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. b), d), g) a § 139 ods. 1 písm. a), c), d) Tr. zák., pokračujúci zločin výroby detskej pornografie podľa § 368 ods. 1, 2 písm. a), b) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. b), d), g) Tr. zák. a pokračujúci zločin rozširovania detskej pornografie podľa § 369 ods. 1, 2 písm. a) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. b) Tr. zák. a odsúdený podľa § 201 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 41 ods. 1, 2 Tr. zák., § 36 písm. j), § 38 ods. 2, 3 Tr. zák. na úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 7 (sedem) rokov nepodmienečne. Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. súd obžalovaného pre výkon trestu zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia, podľa § 73 ods. 2 písm. a) Tr.

zák. mu súd uložil ochranné sexuologické liečenie ústavnou formou a uložil aj zhabanie vecí. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 01.10.2015 potom, ako Krajský súd Banská Bystrica. 2To/68/2015-816 dňa 01.10.2015 zamietol odvolanie obžalovaného podľa § 319 Tr. por.

Súd uznesením č.k. 8P/33/2015-147 dňa 29.02.2016 ustanovil do konania súdnu znalkyňu PhDr. Martinu Bečkovú a uložil jej povinnosť písomne vypracovať znalecký posudok po vyšetrení starých rodičov, rodičov a maloletých detí.

Znalkyňa znalecký posudok č. 9/2016 vypracovala písomne dňa 22.05.2016 a v ňom uviedla závery, v ktorých odporučila upraviť styk starých rodičov s maloletými deťmi v ich domácnosti každú druhú sobotu v mesiaci, kedy by starí rodičia deti vrátili matke v popoludňajších hodinách a prípadne by maloletý Q. mohol u nich prespať do nedele. Takto upravený styk je však podmienený „asistenciou špecialistu - psychológa, ktorý by pomohol starým rodičom zmeniť ich postoje voči matke detí, aby ju prestali obviňovať, pochopili jej strach o maloleté deti, dali jej záruku, že budú preferovať dobro vnúčať, bez nekritického preberania postojov od svojho syna, ktorými sa vyvíja zo spáchanej trestnej činnosti alebo ju zľahčuje.

Ak by sa vzťahy upravili, so zvyšujúcim vekom by sa mohol kontakt detí so starými rodičmi postupne rozširovať. Samozrejme musí byť prítomná dôvera medzi matkou a starými rodičmi, že kedykoľvek to bude v záujme dobra detí, starí rodičia deti matke navrátia aj predčasne, ak by sa deti dostali do záťaže a kontakt s matkou by situačne potrebovali.“

Súčasne súdna znalkyňa v znaleckom posudku uviedla, že „Do prebehnutia sexuologickej liečby u otca, kedy bude zrejmy výsledok, že terapia úspešne prebehla a jeho prognóza je priaznivá, je potrebný súdom uložený zákaz akéhokoľvek styku otca s maloletými deťmi. Dodržiavanie takéhoto zákazu je potom potrebné dohliadať cez pravidelný kontakt maloletých detí s detským psychológom, kde bude priestor na zdieľanie zážitkov detí z prostredia u starých rodičov a overovanie, či nedochádza k porušovaniu zákazu a k situáciám, ktoré by boli pre deti rizikové.“

Podľa § 25 ods. 3 zák.č. 36/2005 Zb. (Zákon o rodine) ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd obmedzí styk maloletého dieťaťa s rodičom alebo zakáže styk maloletého dieťaťa s rodičom, ak nie je možné zabezpečiť záujem maloletého dieťaťa obmedzením styku maloletého dieťaťa s rodičom.

Podľa § 25 ods. 5 Zákona o rodine ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia odsekov 1 a 4 sa použijú primerane.

Podľa § 28 ods. 1, 2, 3 Zákona o rodine súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa, b) zastupovanie maloletého dieťaťa, c) správa majetku maloletého dieťaťa.

Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

Rodičovské práva a povinnosti vykonáva jeden z rodičov, ak druhý z rodičov nežije, je neznámy alebo ak nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu. Platí to aj v prípade, ak jeden z rodičov bol pozbavený rodičovských práv a povinností, ak mu bol výkon jeho rodičovských práv a povinností obmedzený alebo pozastavený.

Podľa § 30 ods. 1 Zákona o rodine rozhodujúcu úlohu vo výchove dieťaťa majú rodičia. Rodičia majú právo vychovávať deti v zhode s vlastným náboženským a filozofickým presvedčením.

Podľa § 37 ods. 2 písm. d) Zákona o rodine) ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení:

d) uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

Podľa článku 7 ods. 5 Ústavy SR medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách medzinárodné zmluvy na ktorých vykonanie nie je potrebný zákon a medzinárodné zmluvy, ktoré priamo zakladajú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb, a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, majú prednosť pred zákonmi. Dňa 20.11.1989 bol v New Yorku prijatý Dohovor o právach dieťaťa, ktorý pre ČSFR nadobudol platnosť dňom 6.2.1991. Podľa

článku 3 ods. 1 uvedeného Dohovoru záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi. V zmysle článku 7 ods. 1 uvedeného Dohovoru každé dieťa okrem iného má právo poznať svojich rodičov a právo na ich starostlivosť. Podľa článku 18 ods. 1 Dohovoru štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru vynaložia všetko úsilie na to, aby sa uznala zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa základným zmyslom ich starostlivosti musí byť pri tom záujem dieťaťa.

Podľa § 154 ods. 1 zák. č. 99/1963 Zb. (Občiansky súdny poriadok, ďalej „O.s.p.“) pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Podľa § 132 O.s.p. dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci.

V súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami, sledujúc záujem maloletých detí súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že návrh starých rodičov na úpravu styku s maloletými deťmi je dôvodný, ale nie v takom rozsahu, v akom sa ho pôvodne starí rodičia domáhali. Tí nakoniec, rešpektujúc záver znaleckého posudku č. 9/2016 navrhli, aby bol ich styk s deťmi upravený tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku.

V dôsledku podstatnej zmeny pomerov (protiprávne konanie otca detí, jeho odsúdenie a rozvod manželstva rodičov maloletých detí), ktorá nastala od doby, kým boli rodičia manželmi a s deťmi spolu navštevovali starých rodičov, prípadne deti nocovali u starých rodičov si záujem maloletých detí v súčasnosti vyžaduje, aby bol ich styk so starými rodičmi upravený v rozsahu, ktorý je uvedený vo výroku rozsudku a súčasne sa starí rodičia s matkou detí podrobovali výchovnému opatreniu - odbornému poradenstvu, aby dokázali (všetci traja) zmeniť svoje postoje voči sebe navzájom, prestať sa obviňovať, vyčítať si a urážať sa, lebo len tak dokážu prijať zmenu pomerov a naučia sa s ňou žiť.

Súčasne súd v súčasnosti (tiež vychádzajúc zo záverov znaleckého posudku) zakázal otcovi styk s maloletými deťmi z dôvodu, že ešte neprebehla jeho sexuálna liečba, nie je známy jej výsledok a najmä preto, že otec zatiaľ nemá kriticky spracovanú vlastnú trestnú činnosť a zľahčuje dôsledky svojho zneužívajúceho správania voči dcére V..

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ak konanie mohlo začať i bez návrhu, ako v tomto prípade (R V/1968). Z citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, že starí rodičia a matka si hradia trovy právneho zastúpenia vzniknuté v tomto konaní.

Podľa § 148 ods. 1 O.s.p. štát má podľa výsledkov konania proti účastníkom právo na náhradu trov konania, ktoré platil. Ak sú u niektorého účastníka predpoklady na oslobodenie od súdnych poplatkov, náhrada trov sa proti tomuto účastníkovi zníži o rozsah, ktorý mu súd priznal.

V konaní vznikli trovy znaleckého dokazovania na ktoré zaplatili starí rodičia a matka detí preddavky po 150 Eur, t.j. spolu 300 Eur. Súd matke uznesením č.k. 8P/33/2015-233 zo dňa 31.05.2016 nepriznal oslobodenie od súdnych poplatkov, matka podala proti uzneseniu odvolanie dňa 15.03.2016, ale pred pojednávaním dňa 27.06.2016 súd zistil, že preddavok zaplatila.

Znalkyňa vyúčtovala odmenu za znalecký posudok v sume 629,26 Eur, ktorú jej súd priznal uznesením č.k. 8P/33/2015-234 dňa 31.05.2016, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 22.06.2016. Odmena bola priznaná z preddavku 150 Eur a z rozpočtových prostriedkov súdu vo výške 479,26 Eur. Z tejto sumy súd odpočítal preddavok matky 150 Eur a tak trovy znaleckého posudku, ktoré nie sú kryté preddavkom predstavujú sumu 329,26 Eur. Náhradu týchto trov štátu (podľa § 148 ods. 1 O.s.p.) súd uložil zaplatiť starým rodičom spoločne a nerozdielne v sume 164,63 Eur a matke v sume 164,63 Eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku v súlade s § 160 ods. 1 O.s.p. z dôvodu, že znalecké dokazovanie bolo nariadené o skutočnostiach nimi uvedených, v ich záujme a nie sú u nich podmienky pre oslobodenie od súdnych poplatkov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou Okresného súdu Lučenec, Ul. Dr. Herza 14, 984 37 Lučenec na Krajský súd v Banskej Bystrici a to písomne v troch rovnopisoch.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205 a), f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Proti tomuto rozsudku právo podať odvolanie nemajú tí účastníci, ktorí sa odvolania vzdali. Lehota na odvolanie plyní otcovi, lebo starí rodičia, matka a kolízny opatrovník sa odvolania vzdali.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.